

Posudek vedoucí na bakalářskou práci Marie Novotné s názvem *Novinářská profese v 90. letech 20. století na příkladu týdeníku Respekt (1989–1999)*, FHS UK 2024

Marie Novotná se ve své bakalářské práci zaměřila na téma, o které se dlouhodoběji zajímá, tedy na českou žurnalistiku, a to konkrétně v 90. letech 20. století na příkladu týdeníku Respekt. Spojení osobního (reflektovaného) zájmu autorky práce a vhodného ohraničení zkoumaného tématu se v tomto textu projevilo jednak velkým odhodláním a nadšením práci zpracovat, zároveň však i určitým ostychem k finálnímu zpracování přistoupit skutečně kriticky, což je však poměrně běžné pro většinu prvních prací v oblasti orální historie a soudobých dějin.

Struktura práce je sestavena správně a jednotlivé kapitoly na sebe dobře navazují. Po kratším Úvodu následuje kapitola *Metodologie a teoretický základ výzkumu*, která představuje zejména autorčinu práci s orální historií. Tato část je zpracována standardně, a ačkoli místy autorka příliš obšírně popisuje obecné charakteristiky orální historie, je též zapotřebí ocenit, že se tak neděje na úkor popisu jejích vlastních výzkumných kroků. Následující dvě kapitoly *Česká žurnalistika před a po roce 1989* a *Historie a vývoj týdeníku Respekt* jsou víceméně historicko-kontextuálního charakteru, a ačkoli by je bylo možno spojit buď do jedné delší kapitoly, nebo lépe propojit s hlavní analytickou částí, neboť se všechny věnují v zásadě témuž období, i v současné podobě jsou funkční a dobře plní svou roli. Jádro práce tvoří kapitola pátá, nazvaná *Analýza a interpretace rozhovorů s redaktory týdeníku Respekt*, která analyzuje obsah získaných rozhovorů postupně podle jednotlivých výzkumných otázek a postupuje víceméně chronologicky, kdy začíná příchodem do týdeníku a končí srovnáním zkoumaného období se současností z pohledu narátorů.

Jak již bylo řečeno, ze spolupráce s autorkou i z jejího textu je znát velké zaujetí pro toto téma i kladný vztah, neřkuli obdiv k tomuto týdeníku, respektive jeho hlavním protagonistům. Snad i díky tomu je na jedné straně na místě ocenit, že se autorce podařilo získat nejvýraznější tváře Respektu, zároveň je však zejména v páté kapitole viditelné upřednostnění slov narátorů (prostřednictvím rozsáhle užívaných citací z rozhovorů) na úkor vlastního autorského textu. Tamtéž je patrný také velký spěch před odevzdáním práce, což je ovšem opět relativně častý rys závěrečných prací.

Autorka ve své práci například píše, že v 90. letech se ustavovala česká nezávislá mediální scéna a zároveň se v této první dekádě své existence teprve názorově třibil i samotný Respekt. Hovoří též o hodnotových sporech v tehdejší redakci, které s tím souvisely. Domnívám se proto, že by bývalo bylo vhodné, kdyby mezi jejími narátory nebyli pouze novináři, kteří v týdeníku stále působí, ale snad i ti, kteří v něm byli v 90. letech a pak jej z jakéhokoli důvodu opustili, což by pomohlo rozrůznit pohled na toto formativní období. Autorky bych se proto pro účely obhajoby ráda zeptala, jaké další osobnosti, které dnes již v Respektu nepůsobí, by podle ní mohly být klíčové pro výzkum této dekády?

Byť se výzkum zaměřuje primárně na vybrané narátory a jejich subjektivní perspektivy, přece jen je jejich činnost bytostně spjata s produkcí novinových článků.

V rámci obhajoby bych proto autorku ráda požádala také o zamyšlení, zda a případně jak by podle ní mohla její výzkum podpořit ještě paralelní analýza konkrétní novinové produkce Respektu z této doby?

Po formální stránce je práce zpracována standardně a snad i s ohledem na nedostatek času se jí nevyhnuly místy se objevující překlepy, nejednotně užívaná citační norma, různé způsoby dělení odstavců, místy neobratné formulace apod. Naopak si dovolím vyzdvihnout obrazovou přílohu, která práci vhodně doplňuje.

Závěrem se domnívám, že Marie Novotná ve své bakalářské práci prokázala, že je schopna naplánovat a uskutečnit samostatný orálně historický výzkum a jeho výsledky náležitě zpracovat. V porovnání s jinými bakalářskými pracemi je však velmi patrný nevyužitý potenciál zejména v oblasti analýzy a interpretace získaných pramenů, proto práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji ji předběžně hodnotit stupněm **velmi dobře (2)**.

V Praze dne 11. června 2024

Mgr. Jana Wohlmuth Markupová, Ph.D.